

evaristo cian

ubijanje ravnodušnosti

© 2012, Evaristo Cian, Božidar Stanišić, Marjan Pungartnik, JSKD, OI Maribor

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

75.071:929Cian E.(083.824)

CIAN, Evaristo

Ubijanje ravnodušnosti : Galerija RRRudolf, [ob
otvoritvi razstave 8. februarja 2012] / Evaristo
Cian ; [spremna beseda Božidar Stanišić in Marjan
Pungartnik ; prevod Marjan Pungartnik]. - Maribor :
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna
izpostava, 2012. - (Katalogi / Javni sklad
Republike Slovenije za kulturne dejavnosti,
Območna izpostava Maribor ; 1)

ISBN 978-961-6819-32-9

VEČ KOT DVAJSET LET JE PRETEKLO, KAR JE MARIBOR GOSTIL KAKŠNEGA FURLANSKEGA SLIKARJA TAKRAT JE TO BIL IZJEMNI RENATO CALIGARO IN PRED NJIM ENKRATNA ZBIRKA GRAFIK ENAKIH FORMATOV MARIA DE CESAREJA. KANDINSKI NAMREČ ZLEPA NE ZAIDE K NAM IN PRISEL JE K NAM PRAV PREKO FURLANIJE. KDOR IMA SLIKARSTVO RAD, SE TEH DVEH RAZSTAV Z VESELJEM SPOMNI. ZDAJ JE PRED NAMI EVARISTO CIAN, DO KATEREGA ME JE POPELJAL PRIJATELJ IZ ODMAKNJENIH ČASOV, TAKRAT SE MLAD LITERAT IN PROFESOR BOZIDAR STANIŠIČ. ZARADI SVOJEGA PROTILITARISTIČNEGA DELOVANJA JE MORAL V ČASU VOJNE ODITI IZ MAGLAJA IN UDOMAČIL SE JE V FURLANJI IN ENO OD NJEGOVIH DELOVANJ JE TUDI SKRIB ZA SPREJEMNI CENTER ERNESTO BALDUCCI V ZUGLIANU PRI VIDMU, KJER JE DRUŽINO NASEL DOM. PONOVRNO SO NAJU POVEZALE OBJAVE V LOCUTIO IN NJEGOVO GOSTOVANJE V MARIBORU. O TEM NE GOVORIM ZATO, KER BI BIL NAKLONJEN NAVAJANJU OSEBNIH PODATKOV, TEMVEČ ZARADI TEGA, KER SE JE ZNOVA IZKAZALO, DA SAMO TAKO LAHKO PRIDEMO DO DRUGEGA. NOBENE PRESTOLNICE, NOBENA FORMALNA POVEZOVANJA IN PARTNERSTVA NE POMAGAJO, ČE NE NASTAJAJO POVEZAVE MED LJUDMI.

V KRATKEM PREHODU SKOZI FURLANIJO – OD VIDMA DO RUDE, KO SVA Z BOZIDARJEM ŠLA OBISKAT EVARISTA CIANA – SE MI JE SILOVITO ZBUDIL SPOMIN NA OGLEJ, NA CELANOV VERZ »IN NAPOTILI SMO SE TUDI V *FURLANIJO*«, NA VZDIH GOTTFRIEDA BENNA »AH, DALJNA DEŽELA«, KI ODMEVA V VSEH ČASIH POEZIJE KOT HREPENENJE PO NEKEM DRUGEM ŽIVLJENJU, IN NA BLIŽNJI ASOLO, KAMOR SO PREPELJALI POKOPAT ELEONORO DUSE IN KAR PONUJA SE PRISPODOBA, DA JE FURLANIJA Z VSEM, KAR

SE TAM DOGAJA, S FURLANI, SLOVENCİ IN ITALIJANI, PRAVZAPRAV NEKA DLAN, SKORAJ
ANTROPOMORFIZIRANA.

MODRINA S CIANOVİH SLIK JE BRŽKONE MODRINA NEBA NAD FURLANIJO, KAKOR SO SILHUETE
OBREZANIH MURV, TRT BREZ LISTOV, SPOMENIKOV ZA USTRELJENIM PSOM, PORTRETOV S PRELEPLJENIMI
USTI IN OČMI VIDENJE TE ISTE FURLANIJE OD ZNOTRAJ, Z BOLEČINO, KI GOVORI, DA JE TA DEŽELA, H
KATERI SE ZATEKAJO VSE NADE, TAM ONSTRAN, NEKJE.

MARJAN PUNGARTNIK

EVARISTO CIAN

V ČASIH, V DOBREM RAZPOLOŽENJU, ZAČNEM SVOJE TELEFONSKE POGOVORE Z EVARISTOM CIANOM TAKO: »GOVORIM S SLIKARJEM GAVRANOV, GOLIH ŽENSK IN MOŠKIH, PSOV IN OSAMLJENEGA DREVJA?« MISLIM, DA JET O ENA OD MOJIH NAJRESNEJSIH FURLANSKIH SAL. OB MOJEM PRVEM SREČANJU S CIANOVIM SLIKARSTVOM – BILO JE TO PRED MNOGO LETI V NJEGOVI HIŠI V MESTECU RUDA – SE MI JE PONUDIL ZELO ENOSTAVEN VTIS, KI GA TUDI STROKOVNA KRITIKA, ČEPRAV MISLIM, DA TO DELA NENAMERNO, VNDARLE ZAOBHAJA: CIAN GLEDALCA SVOJIH SLIK TEŽKO PUSTI RAVNODUŠNEGA. NJEGOVO SLIKARSTVO JE KOT TAKŠNO RESNIČNO UBIJALEC RAVNODUŠNOSTI. PRVA SLIKA, KI SEM JO TAKRAT VIDEL V CIANOVI HIŠI, PRAVZAPRAV FRESKA NA ZIDU SOBE, IZ KATERE SE PRIDE V NJEGOV ATELJE, JE PORTRET NEKE STARKE. »TO JE MOJA TETA VALERIA ...« MI JE REKEL OB TEJ PRILOŽNOSTI. »ŽIVELA JE IN UMRLA V TEJ HIŠI.« V TISTEM TRENUTKU SEM POMISLIL, DA BI LAHKO BIL CIAN EDEN OD REDKIH PREPRIČLJIVIH SLIKARJEV PLAKATA RECIMO ZA LORCOV *DOM BERNARDE ALBE*, VZNEMIRLJIVO DRAMO NEKEGA KRIŽANJA OSEB NJEGOVIH KOMPLEKSNIH ŽENSKIH LIKOV, MORDA TUDI ZA *ANTIGONO*. TUDI OB TEJ PRILOŽNOSTI VERJAMEM, DA IMAJO ZELO PRAV TISTI, KI SO MISLILI IN ČUTILI, DA JE VELIKA SKRIVNOST PORTRETA V NJEGOVEM IZDVAJANJU IZ VSEGA, KAR OSEBO OBKROŽA. CIAN BI PRAV LAHKO BIL EDEN OD SLIKARJEV PO NJIHOVI MERI, V KATERI SE DOTIKAJO KOMPONETNE STVARNEGA IN MISTERIOZNEVA V DOŽIVLJANJU NEKEGA LIKA. NIČ MANJ EKSPRESIVEN NI TAKRAT, KO SE NA NJEGOVH PLATNIH POJAVLJAJO PSI, KATERIH NOSOVI IMAJO ČLOVESKE ČRTE, OČI PA ODSEV ČLOVESKE BLIŽINE. KAKOR SE SPONTANO ODLOČA, DA OSAMI ČLOVESKO FIGURO, V EKSTERIERU ALI INTERIERU, JO POSTAVITI PRED NEKA SAMO NJEJ VIDNA OGLEDALA, TAKO CIAN OSAMLJA PTICE IN DREVJE FURLANSKE

RAVNICE. NI TEŽKO OPAZITI, DA JE ON UMETNIK DOŽIVLJENEGA IN PREŽIVLJENEGA, KAKOR DA NAM JASNO GOVORI, DA VSE TO, KAR USTVARJA, NI SAMO DOLOČENO S KATURO NJEGOVIH SLIK, TEMVEČ TUDI Z NJEGOVO ŽIVLJENJSKO IZKUŠNJO. TOP A JE VSEKAKOR SVOBODNO IZBRANI IMPERATIV, KI ODLOČILNO VPLIVA NA NJEGOV NAČIN SLIKANJA. K TEMU IMA PRILOŽNOST PISEC TEH VRSTIC PRENESTI OBISKOVALCEM TE RAZSTAVE: CIAN JE RESNIČNO SLIKAR, KI NE PRENESE NIČ, KAR TEMATSKO IN EKSPRESIVNO NI AVTENTIČNO. STVARNO, SIJAJNO IZOSTREN POSLUH IMA ZA PREPOZNAVANJE ZANJ AVTENTIČNIH OBRAZOV IN STVARI, KI JIM DODAJA NEKO INTIMNO BLIŽINO TUDI V OKOLISČINAH, V KATERIH SE NJEGOVA SLIKARSKA IRONIJA USMERI NA PODROČJE SARKAZMA. SE NE ROJEVA V VSEM TEM, VEDNO ZNOVA Z VSAKO NOVO SLIKO NUKLEUS FENOMENA, KI GA SE VEDNO, V CIANOVEM IN TUDI V VSAKEM DRUGEM PRIMERU VZTRAJANJA PRI LASTNI POETIKI SLIKANJA, LAHKO IMENUJEMO KOT SUBJEKTIVNOST BREZ MEJA? PRED NEKAJ LETI JE IMEL VELIKO RETROSPEKTIVNO SAMOSTOJNO RAZSTAVO V MESTU GRADISCA SUL'ISONZO, V RENOMIRANI GALERIJ SPZZAPAN. BILA JET O ODLIČNA PRILOŽNOST ZA POPOLNEJSE VIDENJE IN DOŽIVLJANJE CIANOVEGA SLIKARSTA. TAKO TUDI ZA SPOMIN, DA JE V SVOJIH ZGODNEJSIH FAZAH BIL NAGNjen PRI SVOJIH OLJIH H GAMI TEMNEJSIH BARV IN PRAV TAKO NEKEM POSEBNEM SENČENJU KONTUR V RISBAH. V TEJ NOVEJSI FAZI SE ZDI, DA JE ZAČEL Z NEKO POSEBNO IGRO Z BARVAMI IN OBLIKAMI, STVARM, OBRAZI IN FIGURAMI, V KATERI PREVLAJUJOČI KONTRASTI USTVARJAJO UČINKE PRESENEČENJA IN V VSAKEM PRIMERU IRONIJE V POGLEDU NA SVET, Č LOVEKA IN ČAS. VERJAMEM, DA JE TO CIAN, KI ZNOVA POSTAVLJA OPAZOVALCA PRED MISTERIJ ODNOSA MED SPOMINOM IN PREZENC, CIAN, RAZISKOVALEC FENOMENA EROTIKE V NJENI STVARNOSTNI IRONIJI, CIAN, KI SE TUDI TOKRAT NE ŽELI IZNEVERITI SEBI IN TAKO NE VSTOPA V PATOS, DA BI BIL VSEČEN. UGAJATI, ČE TEGA ŠE NISMO POZABILI, NI IMPERATIV UMETNIKOV, KI IMAJO KRITIČNI ODNOS DO SEBE IN DO DRUGIH.

BOŽIDAR STANIŠIČ

AVTOPORTRET
TEMPERA NA PLATNU 50X70 CM, 2005

KONTRA PORTRET IN PORTRET
ČRNA TEMPERA NA PLATNU, 80x80 CM, 2011

KONTRAPORTRET
TEMPERA NA PLATNU 100X120 CM, 2011

KROKAR, TRTE IN PES
TEMPERA NA PLATNU CM 100X120 (2011)

DVOJE V ENEM
TEMPERA NA PLATNU 80X100 CM, 2011

DVOJE V ENEM
TEMPERA NA PLATNU 100X100 CM, 2011

GLEJ, MAČKA
TEMPERA NA PLATNU 100X100 CM, 2010

V ATELJEJU
TEMPERA NA PLATNU 100X100 CM, 2010

MOJA TETA
TEMPERA NA PLATNU 60X60 CM, 2012

SPOMENIK
TEMPERA NA PLATNU 80x80 CM, 2011

PORTRET A. C.
TEMPERA NA PLATNU 100X120 CM, 2011

PORTRET COJANIZA
TEMPERA NA PLATNU 100X100 CM, 2011

PORTRET IN UMIVALNIK
TEMPERA NA PLATNU 100X120 CM, 2010

PORTRET
TEMPERA NA PLATNU 80x100 CM, 2012

BREZ NASLOVA
TEMPERA NA PLATNU 80X80 CM 2012

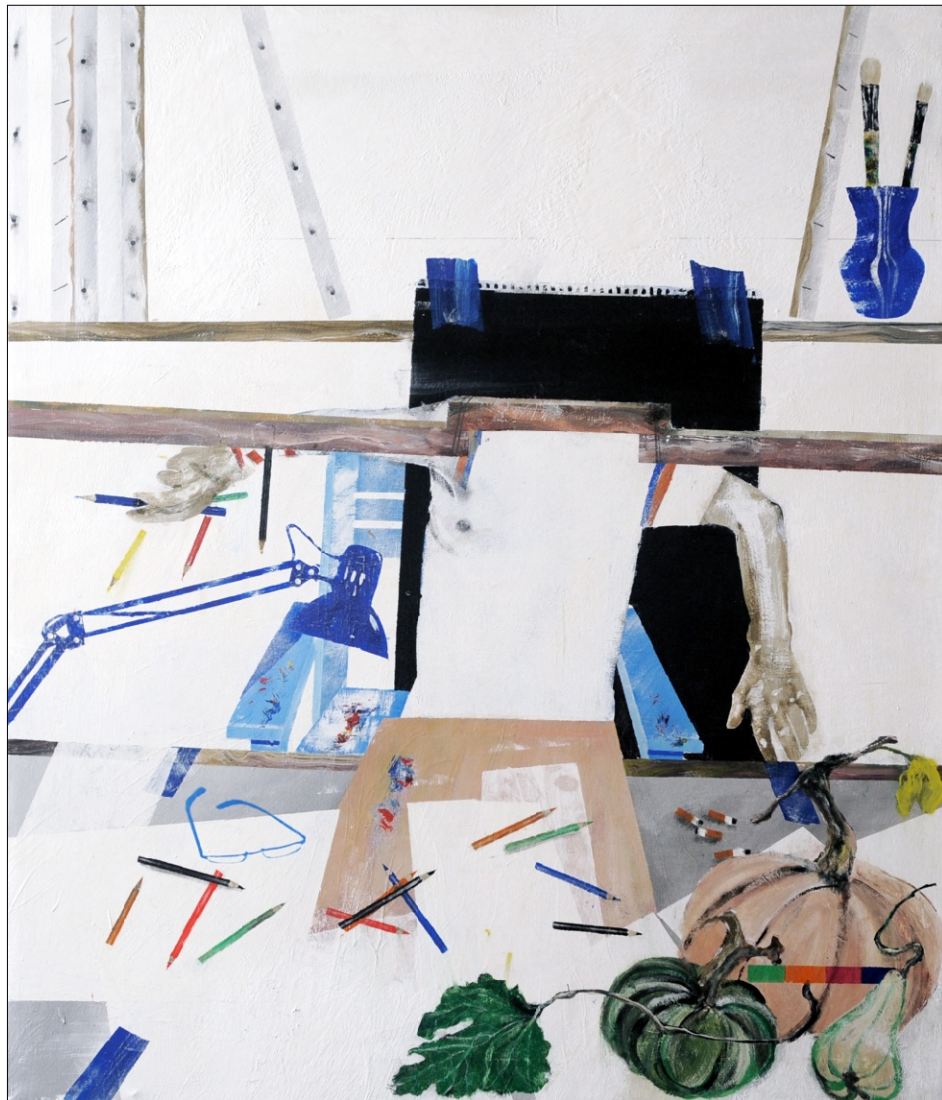
NA STOJALU
TEMPERA NA PLATNU 70X70 CM, 2010

NA STOJALU
TEMPERA NA PLATNU 100X100 CM, 2011

SLIKA, KI JO MORAM NAREDITI
TEMPERA NA PLATNU 100X100 CM, 2011

SLIKA, KI JO MORAM NAREDITI
TEMPERA NA PLATNU 100X120 CM, 2010

TRTE IN KLJUKA
TEMPERA NA PLATNU 100X100 (2010)

TRTE IN MURVA
TEMPERA NA PLATNU 100X120 CM, 2011

Evaristo Cian (*1948, Ruda, Furlanija, Italija)

Samostojne razstave:

- 1971 Galerija »Il Torchio«, Gorica
- 1996 Občinska palača, Ruda
- 1997 Občinska palača, Campolongo al Torre
- 1998 Center grafičnih umetnosti, Saciletto
- 2000 Galerija »La Bottega«, Gorica
- 2001 Dvorana patriarhov, Oglej
- 2002 Kulturni dom, Gorica
- 2002 Galerija »Nuovo Spazio«, Mestre
- 2003 Galerija »Ai Mulini«, Portogruaro
- 2003 »Il Muro del Tempo«, Piedimonte
- 2005 Knjigarna »Equilibri«, Gorica
- 2005 Galerija »La Bottega«, Gorica
- 2006 Umetniški koledar za »Centro Colori«, Gorica
- 2008 Galerija »Florido Esercizio«, Bologna
- 2008 Galerija »Luigi Spazzapan«, Gradisca d'Isonco
- 2009 Razstavišče »Tilt« Cormons
- 2010 Bianco d'autore Giasbana Gorizia
- 2010 Galerija »La Fortezza« Gradisca d'Isonzo
- 2010 Al Naviglio Milano
- 2011 Občinska palača Campolongo -Tapogliano
- 2011 Loggia della Gran Guardia Palmanova
- 2011 Dvorana »Tigli Fiumicello« Udine
- 2011 Galerija »Florido esercizio« Bologna

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti • Območna izpostava Maribor • Evaristo Cian: UBIJANJE
RAVNODUŠNOSTI • Uredil Marjan Pungartnik • Spremna beseda: Božidar Stanišič in Marjan Pungartnik •
Prevod, grafična priprava in izdelava e-kataloga: Marjan Pungartnik • Izdal: Javni sklad RS za kulturne
dejavnosti • Območna izpostava Maribor • V Mariboru, februar 2012 • Ob otvoritvi razstave 8. februarja 2012 •
Publikacija nima cene • ISBN 978-961-6819-32-9

galerija rrrudolf

ISBN 978-961-6819-32-9

9 7 8 9 6 1 6 8 1 9 3 2 9